

МІНІСТЕРСТВО ДОХОДІВ І ЗБОРІВ УКРАЇНИ
НАКАЗ

25.12.2013

м. Київ

№ 848

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
17 січня 2014 р.

**Про затвердження Порядку оформлення і подання скарг платниками
податків та їх розгляду органами доходів і зборів**

Відповідно до статті 19¹ розділу I, статей 55 та 56 глави 4 розділу II Податкового кодексу України та підпункту 2 пункту 4 Положення про Міністерство доходів і зборів України, затвердженого Указом Президента України від 18 березня 2013 року № 141, **НАКАЗУЮ:**

1. Затвердити Порядок оформлення і подання скарг платниками податків та їх розгляду органами доходів і зборів, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Державної митної служби України від 18 квітня 2011 року № 315 «Про затвердження Порядку оформлення, подання платниками податків скарг на грошові зобов'язання, визначені митними органами, та їх розгляду Державною митною службою України», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 24 червня 2011 року за № 782/19520.

3. Департаменту правової роботи (Кочкаров В.В.) в установленому порядку забезпечити: подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України; оприлюднення цього наказу.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Ігнатова А.П.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства доходів і зборів України
25.12.2013 № 848

ПОРЯДОК
оформлення і подання скарг платниками податків
та їх розгляду органами доходів і зборів

I. Загальні положення

1.1. Цей Порядок розроблено на підставі статті 19-1 розділу I, статей 55 та 56 глави 4 розділу II Податкового кодексу України, статті 24 Митного кодексу України, з урахуванням вимог Закону України «Про звернення громадян».

1.2. Цим Порядком визначено процедуру оскарження платниками податків податкових повідомлень-рішень або інших рішень органів доходів і зборів (далі - рішення) під час адміністративного оскарження.

Процедура адміністративного оскарження вважається досудовим порядком вирішення спору.

1.3. Цей Порядок не застосовується при оскарженні рішень органів доходів і зборів, якщо спеціальним законом встановлено інший порядок оскарження таких рішень, а також при оскарженні постанов, прийнятих у справах про адміністративні правопорушення.

1.4. Не підлягають адміністративному оскарженню:

грошові зобов'язання, самостійно визначені платником податків;
рішення органів доходів і зборів, які оскаржені платником податків у судовому порядку.

1.5. Терміни в цьому Порядку вживаються у значеннях, встановлених Податковим кодексом України.

II. Підвідомчість розгляду скарг

2.1. Скарги на рішення державних податкових інспекцій подаються до органів доходів і зборів в Автономній Республіці Крим, містах Києві та Севастополі, областях, міжрегіональних територіальних органів.

2.2. Скарги на рішення органів доходів і зборів в Автономній Республіці Крим, містах Києві та Севастополі, областях, міжрегіональних територіальних органів та митниць подаються до Міністерства доходів і зборів України.

2.3. Рішення Міністерства доходів і зборів України, прийняте за розглядом скарги платника податків, є остаточним і не підлягає подальшому адміністративному оскарженню, але може бути оскаржене в судовому порядку.

III. Строки подання скарг

3.1. Скарга подається до органу доходів і зборів вищого рівня протягом десяти календарних днів, що настають за днем отримання платником податків рішення органу доходів і зборів, що оскаржується.

3.2. У разі якщо орган доходів і зборів приймає рішення про повне або часткове незадоволення скарги платника податків, такий платник податків має право звернутися протягом десяти календарних днів, наступних за днем отримання рішення про результати розгляду скарги, зі скаргою до органу доходів і зборів вищого рівня.

3.3. Якщо відповідно до Податкового кодексу України орган доходів і зборів самостійно визначає грошове зобов'язання платника податків за причинами, не пов'язаними із порушенням податкового законодавства, такий платник податків має право на адміністративне оскарження такого рішення протягом тридцяти календарних днів, що настають за днем надходження такого рішення.

Зазначений тридцятиденний строк для оскарження рішень поширюється у тому числі на:

1) суми грошових зобов'язань з плати за землю чи з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, нарахованих органами доходів і зборів фізичним особам;

2) рішення про:

розподіл суми грошових зобов'язань або податкового боргу між платниками податків, що виникають у результаті реорганізації;

погашення грошових зобов'язань або податкового боргу, забезпечених податковою заставою, до проведення такої реорганізації;

встановлення солідарної відповідальності за сплату грошових зобов'язань платника податків, який реорганізується, щодо всіх осіб, утворених у процесі реорганізації, що тягне за собою застосування режиму податкової застави щодо всього майна таких осіб;

поширення права податкової застави на майно платника податків, який створюється шляхом об'єднання інших платників податків, якщо один або більше з них мали грошові зобов'язання або податковий борг, забезпечений податковою заставою.

3.4. У разі коли останній день строків, зазначених у пунктах 3.1, 3.2 та 3.3 цього розділу, припадає на вихідний або святковий день, останнім днем таких строків вважається перший робочий день, що настає за вихідним або святковим днем.

3.5. Строки подання скарги на рішення органу доходів і зборів можуть бути продовжені за правилами і на підставах, визначених пунктом 102.6 статті 102 глави 9 розділу II Податкового кодексу України.

IV. Оформлення скарги

4.1. Скарга платника податку подається в письмовій формі та має включати таку інформацію:

найменування платника податку, його місцезнаходження, податкова адреса для юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові та місце проживання для фізичної особи - платника податків;

найменування органу доходів і зборів, яким прийнято оскаржуване рішення, дата і номер, назва та сума податку, збору та/або штрафної (фінансової) санкції;

підстави, за якими оскаржується рішення, обставини справи, які, на думку заявника, встановлені органом доходів і зборів неправильно чи не встановлені взагалі;

обґрунтування незгоди платника податків із рішенням органу доходів і зборів з посиланням на норми законодавства;

суть вимог та клопотань платника податку;

відомості про повідомлення чи неповідомлення відповідного органу доходів і зборів про подання скарги до органу доходів і зборів вищого рівня;

відомості про подання чи неподання позовної заяви про оскарження рішення органу доходів і зборів до суду;

адресу, на яку слід надіслати рішення, прийняте за результатами розгляду скарги;

перелік документів, які додаються до скарги.

4.2. Платник податку може додавати до скарги розрахунки та докази, які він вважає за необхідне надати. Копії документів, які додаються до скарги, повинні бути належним чином засвідчені.

4.3. Скарга підписується особою, яка її подає, або її представником, уповноваженим на підписання скарги. Якщо скарга підписується представником платника податків, до неї долучається оригінал або належним чином завірена копія документа, який засвідчує повноваження такого представника відповідно до законодавства.

V. Порядок подання скарги

5.1. Скарга може подаватись платником податку особисто або через свого представника чи надсилатись поштою (поштовим відправленням з рекомендованим повідомленням про вручення та описом вкладення).

Платник податків одночасно з поданням скарги органу доходів і зборів вищого рівня зобов'язаний письмово повідомляти про це орган доходів і зборів, який прийняв оскаржуване рішення.

5.2. Днем подання платником податків скарги є:

при безпосередньому поданні скарги - день фактичного отримання скарги органом доходів і зборів;

при надсиланні скарги поштою - дата отримання відділенням поштового зв'язку від платника податків поштового відправлення зі скаргою, яка зазначена відділенням поштового зв'язку в повідомленні про вручення поштового відправлення або на конверті.

5.3. У разі відсутності повідомлення про вручення або відбитка календарного штемпеля відділення поштового зв'язку на поштовому відправленні (конверті, бандеролі), що унеможливило з'ясування дати отримання відділенням поштового зв'язку скарги, днем подання скарги вважається день надходження скарги до органу доходів і зборів.

VI. Права особи, яка подала скаргу

6.1. Особа, яка подала скаргу на рішення органу доходів і зборів, має право:

особисто викласти аргументи особі, яка перевіряє скаргу, та брати участь у перевірці поданої скарги;

знайомитися з матеріалами перевірки;

подавати додаткові матеріали або наполягати на їх запиті органом доходів і зборів, який розглядає скаргу;

користуватися послугами адвоката або представника, оформивши ці повноваження у встановленому законодавством порядку;

одержати рішення за результатами розгляду скарги;

висловлювати усно або письмово вимогу щодо дотримання таємниці розгляду скарги.

6.2. Громадянин має право бути присутнім при розгляді заяви чи скарги.

6.3. Платник податку має право відкликати подану ним скаргу (повністю чи в окремій частині) у будь-який час до прийняття рішення за результатами розгляду скарги. Відкликання скарги проводиться за письмовою заявою.

VII. Строк розгляду скарг

7.1. Реєстрація скарги повинна відбуватися в день її надходження до органу доходів і зборів. Відмова у прийнятті скарги платника податків забороняється.

7.2. Орган доходів і зборів зобов'язаний прийняти вмотивоване рішення та надіслати його протягом двадцяти календарних днів, наступних за днем отримання скарги платника податків, на адресу платника податків поштою з повідомленням про вручення або надати йому під розписку.

Рішення надсилається на адресу, зазначену платником податків у скарзі як адреса, на яку необхідно надіслати рішення за результатами розгляду скарги, а у разі незазначення такої адреси в скарзі - на податкову адресу платника податків.

7.3. Керівник органу доходів і зборів (заступник керівника або інша уповноважена посадова особа) може прийняти рішення про продовження строку розгляду скарги платника податків понад двадцятиденний строк, але не більше шістдесяти календарних днів, та письмово повідомити про це платника податків до закінчення строку, визначеного в пункті 7.2 цього розділу.

7.4. Якщо вмотивоване рішення за скаргою платника податків не надсилається платнику податків протягом двадцятиденного строку або протягом строку, продовженого за рішенням керівника органу доходів і зборів (заступника керівника або іншої уповноваженої посадової особи), така скарга вважається повністю задоволеною на користь платника податків з дня, наступного за останнім днем зазначених строків.

Скарга вважається також повністю задоволеною на користь платника податків, якщо рішення керівника органу доходів і зборів (заступника керівника або іншої уповноваженої посадової особи) про продовження строків її розгляду не було надіслано платнику податків до закінчення двадцятиденного строку.

7.5. У разі коли останній день строків, зазначених у пункті 7.2 цього розділу, припадає на вихідний або святковий день, останнім днем таких строків вважається перший робочий день, що настає за вихідним або святковим днем.

VIII. Порядок розгляду скарг

8.1. За результатами проведення процедури адміністративного оскарження органом доходів і зборів приймається рішення. Рішення оформляється на бланку органу доходів і зборів, який розглянув скаргу.

8.2. Під час процедури адміністративного оскарження обов'язок доведення того, що будь-яке нарахування, здійснене органом доходів і зборів, або інше рішення органу доходів і зборів є правомірним, покладається на орган доходів і зборів.

8.3. При розгляді скарги платника податків під час адміністративного оскарження можуть враховуватись податкові консультації, а також узагальнюючі податкові консультації, надані такому платнику податків органами доходів і зборів з урахуванням положень статті 53 глави 3 розділу II Податкового кодексу України.

8.4. У разі порушення платником податків вимог пунктів 56.3 і 56.6 статті 56 глави 4 розділу II Податкового кодексу України подані ним скарги не розглядаються та повертаються йому із зазначенням причин повернення.

8.5. Не розглядаються повторні звернення до одного і того самого органу доходів і зборів від однієї і тієї самої особи з одного і того самого питання, якщо перше було вирішено по суті.

8.6. Орган доходів і зборів залишає у випадках, передбачених статтею 8 Закону України «Про звернення громадян», скаргу без розгляду та повертає автору.

IX. Зміст рішення про результати розгляду скарги та його вручення

9.1. У разі розгляду скарги орган доходів і зборів, перевіrivши правомірність та обґрунтованість рішення, що оскаржується, приймає рішення за результатами розгляду скарги.

Рішення органу доходів і зборів про залишення скарги без розгляду оформлюється у виді листа, в якому зазначаються мотиви такого рішення.

9.2. При розгляді скарги орган доходів і зборів приймає одне з таких рішень:

1) повністю задовольняє скаргу платника податків та скасовує рішення органу доходів і зборів, яке оскаржується;

2) частково задовольняє скаргу платника податків та у окремій частині скасовує рішення органу доходів і зборів, яке оскаржується;

3) залишає скаргу без задоволення, а рішення органу доходів і зборів, яке оскаржується, без змін.

При прийнятті цих рішень орган доходів і зборів має право зменшити (збільшити) суму грошового зобов'язання або податкового боргу, суми бюджетного відшкодування та/або від'ємне значення об'єкта оподаткування податком на прибуток або від'ємного значення суми податку на додану вартість платника податків.

9.3. Рішення про результати розгляду скарги складається із вступної, описової, мотивувальної і резолютивної частин:

1) у вступній частині рішення зазначаються:

найменування платника податків юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - платника податків;

дата отримання скарги (дата і номер визначаються за даними реєстраційної картки або журналу реєстрації вхідної кореспонденції);

2) описова частина рішення має містити:

дату і номер рішення органу доходів і зборів, яке було оскаржене платником податків;

вимоги, зазначені у скарзі платника податків, та короткий зміст його позиції;

стислий виклад обставин, встановлених перевіркою, та докази, на яких ґрунтуються висновки органу доходів і зборів;

3) у мотивувальній частині рішення вказуються:

результати дослідження матеріалів скарги та обставини, з урахуванням яких приймається рішення;

мотиви, з яких відхиляються вимоги чи заперечення платника податків, або мотиви, з яких висновки органу доходів і зборів, викладені в оскаржуваному рішенні, скасовуються повністю чи частково;

посилання на норми Податкового кодексу України та інших нормативно-правових актів, якими обґрунтовано рішення за скаргою;

4) у резолютивній частині рішення зазначається висновок про повне чи часткове задоволення скарги або про залишення скарги без задоволення.

У рішенні за результатами розгляду скарги також зазначається про можливість особи, яка подала скаргу, у разі її незгоди з прийнятим рішенням оскаржити таке рішення до органу доходів і зборів вищого рівня у строки, визначені законодавством, або в судовому порядку.

9.4. Орган доходів і зборів за заявою платника податків може виправити допущені при оформленні рішення про результати розгляду скарги, описки чи арифметичні помилки, не змінюючи при цьому суть такого рішення. Виправлення проводиться шляхом направлення листа платнику податків, в якому зазначається суть виправлених помилок.

9.5. Рішення за результатами розгляду скарги після реєстрації надсилається (надається) платнику податків.

Рішення вважається надісланим (наданим) юридичній особі - платнику податків, якщо його вручено посадовій особі або уповноваженій особі такої юридичної особи - платника податків під розписку або надіслано поштою з повідомленням про вручення на адресу, зазначену у скарзі як адреса, на яку необхідно надіслати рішення за результатами розгляду скарги, а у разі незазначення такої адреси в скарзі - на податкову адресу платника податків.

Рішення вважається надісланим (наданим) фізичній особі - платнику податків, якщо його вручено особисто фізичній особі або її представникові під розписку чи надіслано поштою з повідомленням про вручення на адресу, зазначену у скарзі як адреса, на яку необхідно надіслати рішення за результатами розгляду скарги, а у разі незазначення такої адреси в скарзі - на податкову адресу платника податків.

9.6. У разі коли пошта не може вручити платнику податків рішення за результатами розгляду скарги через відсутність за місцезнаходженням посадових осіб, їх відмову прийняти рішення за результатами розгляду скарги, незнаходження фактичного місця розташування (місцезнаходження) платника податків або з інших причин, рішення за результатами розгляду скарги вважається врученим платнику податків у день, вказаний поштовою службою в повідомленні про вручення із зазначенням причин невручення.

9.7. Копія рішення, прийнятого органом доходів і зборів вищого рівня за результатами розгляду скарги платника податків, надсилається для виконання до органів доходів і зборів, рішення яких оскаржувалось.

*Директор Департаменту
правової роботи
В.В. Кочкаров*